

OCHROMÍ KORONAVIRUS KONÁNÍ VALNÝCH HROMAD VELKÝCH SPOLEČNOSTÍ V ČESKÉ REPUBLICE?

Jakým způsobem se dotkne vyhlášení nouzového stavu a s tím spojené omezení volného pohybu osob valných hromad a vedení společností? To je otázka, na kterou hledá odpověď řada korporátů.

Co hrozí společností, pokud nesvolají valné hromady, typicky za účelem schválení účetní závěrky?

U společností s ručením omezeným a akciových společností je povinností každoroční schválení účetní závěrky valnou hromadou, a to vždy nejpozději do šesti měsíců od posledního dne předcházejícího účetního období. Zákon o obchodních korporacích nicméně nestanovuje společnosti, ani jejím společníkům/akcionářům, žádné výslovné pokuty za porušení pravidla dle předchozí věty.

V drtivé většině případů svolává valnou hromadu statutární orgán, jež má povinnost jednat s péčí řádného hospodáře. Pokud by tedy nebyla včas svolána valná hromada za účelem schválení účetní závěrky a případě dalších souvisejících podkladů, je namísto otázky, zda statutární orgán neporušil svou povinnost jednání s péčí řádného hospodáře.

V této souvislosti si můžeme představit například situaci, kdy má s.r.o. dva společníky, kteří spolu s jediným jednatelem byli v nedávné době testováni na přítomnost koronaviru SARS CoV-2, s negativním výsledkem. Pak by konání valné hromady za účasti společníků nemělo nic bránit, samozřejmě za dodržování všech doporučených hygienických pravidel a za předpokladu, že by nebyl zakázán volný pohyb osob. Z platného a účinného usnesení vlády ČR č. 215 ze dne 15. března tohoto roku o přijetí krizového opatření, jež zakazuje volný pohyb osob na území celé České republiky, s vícerými výjimkami, není zcela zřejmé, zda je zakázána účast na valných hromadách (srovnej např. výjimku k výkonu podnikatelské nebo jiné obdobné činnosti v bodě I. písm. a). Do úvahy je taky nutné brát možnost účasti cizinců, pokud jsou společníky nebo akcionáři, resp. pokud zastupují zahraniční nebo i lokální právnické osoby.

Bez ohledu na výše uvedené je však s ohledem na aktuální situaci možno předpokládat, že statutární orgán by si nesvolání valné hromady za účelem schválení účetní závěrky v nejbližších dnech, pokud se situace nezmění, obhájil jako jednání s péčí řádného hospodáře.

Podle zákona o účetnictví jsou společnosti následně povinny zveřejnit účetní závěrku spolu s výroční zprávou a zprávou auditora, pokud se vyžaduje, vždy do 30 dnů po jejich schválení valnou hromadou, nejpozději však do 12 měsíců. Výše uvedené možno tedy vykládat tak, že pokud se nesejde usnášeníschopná valná hromada do šesti měsíců od posledního dne předcházejícího účetního období, platí pro povinnost zveřejnit diskutované účetní podklady ve sbírce listin obchodního rejstříku lhůta 12 měsíců od posledního dne předcházejícího účetního období. Až poté může příslušný finanční úřad přikročit k uložení pokuty až do výše 3 % hodnoty aktiv společnosti, případně může být uložena pokuta až do výše 100.000,- Kč ze strany rejstříkového soudu, jež může v krajním případě dokonce zahájit řízení o zrušení společnosti s likvidací.

Rozhodnutí o rozdělení zisku bývá zpravidla přijímáno v rámci schvalování účetní závěrky, tedy typicky do šesti měsíců od skončení účetního období. Ve světle aktuální judikatury Nejvyššího soudu ČR nicméně platí, že s účinností od 1. ledna 2014 může řádná účetní závěrka zpracovaná za předchozí účetní období sloužit jako podklad pro rozhodnutí valné hromady o rozdělení zisku s.r.o. nebo a.s. až do konce následujícího účetního období.

OCHROMÍ KORONAVIRUS KONÁNÍ VALNÝCH HROMAD VELKÝCH SPOLEČNOSTÍ V ČESKÉ REPUBLICE?

Per rollam jako možnost uskutečnit valnou hromadu společnosti s ručením omezeným či akciové společnosti i bez fyzické přítomnosti společníků či akcionářů

Rozhodování mimo valnou hromadu, tzv. rozhodování "per rollam" je možné uskutečnit vždy, pokud nebylo vyloučeno společenskou smlouvou společnosti s ručením omezeným. U akciové společnosti a družstva pak platí, že tento způsob rozhodování je přípustný, pokud ho stanovy akciové společnosti či družstva výslovně umožňují. Především u akciových společností to bývá pravidlem.

Tento způsob rozhodování, kterým je možné v plném rozsahu nahradit rozhodování valné hromady a členské schůze, představuje možnost řídit diskutované obchodní korporace na úrovni společníků, resp. akcionářů nebo členů družstva i bez jejich fyzické přítomnosti na valné hromadě nebo členské schůzi. Forma je různá, přičemž se může rozhodovat nejen korespondenčně, nýbrž i například ve formě e-mailu.

Nabízí se ale i další možnosti, a to jak v rámci konání valné hromady, tak při rozhodování mimo ni. Zákon o obchodních korporacích za stanovených podmínek připouští hlasování na valné hromadě nebo rozhodování mimo valnou hromadu s využitím technických prostředků (nikoliv u družstev), např. uskutečnit valnou hromadu ve formě telekonference či videokonference. Podmínkou je, že tuto formu rozhodování musí umožňovat společenská smlouva, resp. stanovy dané společnosti a tyto (resp. statutární orgán) zároveň musí určit podmínky tak, aby umožňovaly společnosti ověřit totožnost osoby oprávněné vykonat hlasovací právo a určit podíly/akcie, s nimiž je spojeno vykonávané hlasovací právo, jinak se k hlasům odevzdaným takovým postupem ani k účasti takto hlasujících společníků/akcionářů nepřihlíží. Tyto podmínky je zároveň nutné uvést v pozvánce na valnou hromadu nebo v návrhu rozhodnutí per rollam.

V případě rozhodování per rollam zašle osoba oprávněná svolat valnou hromadu (typicky statutární orgán či kvalifikovaný společník/akcionář) návrh rozhodnutí na adresu uvedenou v seznamu společníků/akcionářů, popř. jiným způsobem určeným společenskou smlouvou. Návrh rozhodnutí u s.r.o. musí vždy obsahovat a) lhůtu pro doručení vyjádření společníka, určenou společenskou smlouvou, jinak 15 dnů, b) všechny podklady potřebné pro přijetí rozhodnutí a c) jakékoliv další údaje, pokud tak stanoví společenská smlouva společnosti. Nedoručí-li společník ve stanovené lhůtě osobě oprávněné ke svolání valné hromady souhlas s návrhem usnesení, platí, že s návrhem nesouhlasí. Taky je důležité zdůraznit, že většina požadovaná pro přijetí rozhodnutí se logicky počítá z celkového počtu hlasů všech společníků, což umožňuje řešit některé nesmyslné rozpory v rámci požadovaných kvor pro usnášeníschopnost a přijímání rozhodnutí valné hromady, s nimiž se z času na čas potkáváme. Přijaté Rozhodnutí per rollam oznámí společnost nebo osoba oprávněná svolat valnou hromadu všem společníkům bez zbytečného odkladu ode dne jeho přijetí, a to včetně dne jeho přijetí. Obdobná úprava s drobnými výjimkami platí u a.s. a družstva.

OCHROMÍ KORONAVIRUS KONÁNÍ VALNÝCH HROMAD VELKÝCH SPOLEČNOSTÍ V ČESKÉ REPUBLICE?

A co SVJ? Má společenství vlastníků jednotek možnost uskutečnit rozhodování i mimo shromáždění SVJ?

Společenství vlastníků jednotek může využít rozhodování per rollam pouze, připouští-li to výslovně jeho stanovy. Pokud tento způsob hlasování stanovy SVJ nepřipouští, nelze jej využít až na jednu následující výjimku.

Je totiž možné zvolit postup, kdy osoba oprávněná svolat shromáždění SVJ (statutární orgán – výbor, případně vlastníci jednotek, kteří mají více než 1/4 všech hlasů) navrhne v písemné formě, aby vlastníci jednotek (členové SVJ) rozhodli o dané skutečnosti i písemně, mimo zasedání. To je nicméně možné pouze v situaci, kdy předtím svolané shromáždění SVJ není usnášeníschopné. Lze tedy zvolit řešení, kdy bude řádným způsobem svoláno shromáždění SVJ, které nicméně nebude z důvodu absence členů SVJ usnášeníschopné. Pak mohou členové SVJ, za dodržení zákonných náležitostí, o tých záležitostech rozhodnout formou per rollam. Pro samotné rozhodování per rollam platí obdobná úprava, jako byla popsána výše u uvedených obchodních korporací.

bpv Braun Partners s.r.o.
Palác Myslbek
Ovocný trh 8
110 00 Praha 1

Tel.: (+420) 224 490 000
Fax: (+420) 224 490 033
www.bpv-bp.com
info@bpv-bp.com

Tento materiál slouží pouze jako všeobecná informace o aktuálních tématech, nejedná se o poradenství. Nezohledňují se v něm žádné zvláštní okolnosti, finanční situace či zvláštní požadavky adresátů. Jeho adresáti by si proto měli vždy vyžádat příslušné profesionální služby k uvedeným informacím.

Ipřespečlivé sestavení tohoto materiálu nemůže společnost bpv Braun Partners s.r.o., její partneři, spolupracovníci či spolupracující advokáti a daňoví poradci zaručit přesnost a úplnost informací zde obsažených a nepřebírá jakoukoliv odpovědnost za konání nebo zdržení se konání na základě informací obsažených v tomto materiálu.